

INTERPELLATION TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2025-10-15
Besvaras senast
2025-11-05

Till bistånds- och utrikeshandelsminister Benjamin Dousa (M)

2025/26:68 Återupptaget stöd till ekumeniska följeslagarprogrammet på Västbanken

Det ekumeniska följeslagarprogrammet i Palestina och Israel har under lång tid spelat en viktig roll för att skydda civilbefolkningen på den ockuperade Västbanken från bosättnarvåld. Barn har fått stöd att ta sig till skolan genom israeliska checkpoints, och följeslagarna har dokumenterat omfattningen av människorättsövergrepp gentemot civilbefolkningen. Genom sin närvaro har följeslagarna fungerat som skyddsfaktorer och bidragit till att minska risken för våld, trakasserier och kränkningar av de mänskliga rättigheterna.

Sverige har tidigare bidragit till programmet genom biståndsmedel och hundratals svenskar som varit på plats genom åren, men som en konsekvens av regeringens biståndspolitik har stödet avslutats, och de sista svenska följeslagarna har lämnat. Beslutet har väckt oro och kritik bland civilsamhällesorganisationer och internationella aktörer, särskilt mot bakgrund av den snabbt försämrade situationen i de ockuperade palestinska områdena.

Under det gångna året har våldet från israeliska bosättare på Västbanken eskalerat i skuggan av det obeskrivbara lidandet i Gaza. Enligt FN:s kontor för samordning av humanitära frågor, OCHA, utgjorde 2024 det värsta året för bosättnarvåld på den ockuperade Västbanken, inklusive östra Jerusalem, på tjugo år. Antalet attacker från israeliska bosättare har ökat kraftigt, från redan höga nivåer. Samtidigt har den israeliska regeringen nyligen beslutat att godkänna ytterligare utbyggnad av illegala bosättningar i det så kallade E1-området, i uttalat syfte att omöjliggöra en palestinsk stat eftersom utbyggnaden i praktiken skulle dela Västbanken mitt itu och isolera östra Jerusalem från övriga palestinska områden. Det internationella samfundet, inklusive EU, har varnat för att dessa beslut allvarligt hotar möjligheterna till en tvåstatslösning och därmed en process för långvarig fred.

Mot denna bakgrund är mina frågor till bistånds- och utrikeshandelsminister Benjamin Dousa:

1. Avser regeringen att ompröva beslutet att avsluta det svenska stödet till följeslagarprogrammet, mot bakgrund av den kraftigt försämrade situationen för civilbefolkningen på Västbanken?

2. Hur bedömer ministern att bortfallet av svensk finansiering till en insats som internationellt erkänts som en av få skyddsfaktorer mot våld, trakasserier och övergrepp från bosättare påverkar möjligheterna att skydda civilbefolkningen och bevaka mänskliga rättigheter i området?

.....

Linnéa Wickman (S)

Överlämnas enligt uppdrag

Anna Aspegren